

כא :

המביא גם פרק שני גימין

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. כי יקח איש אשה
ובעלה ויהיה אם לא תמצא
חן בעיניו כי מצא בה ערות
דבר וכתב לה ספר ברית
ונתן בידה ושלחה מכירתו:
דברים כד א

גליון הש"ס

נמ' מי שאינו טהור, עין זה חולין דף קל"ה ע"א: שם ורבנן א' בהר"ב בספר, ע"י סוטה דף טז ע"א: שם בהב' על חרם של עצין נקוב, ע"י לעיל דף ז ע"ב תורה עלן נקוב:

מוסף רש"י

ספר. וכתב לו ספר בכתובים.
 ספר. משה נתן ספר בכתובים
 ויכתבו לו ואלו סתם על
 הספר בזה. והנה קרי' לו
 תולדות. בכתובים אשר שם
 ואלו הם התולדות (ספר)
 ספר. ענין לרבות כל דבר.
 וסמנו עליו ענין שם.
 וזהו שם. (ספר דר.) וכתב
 לו מכל מקום. דמל'
 (למסמך) ונתן משה.
 בכתובים. א. א. א. א. א. א. א.
 בספר. א. א. א. א. א. א. א.
 בראשונה. דמל' שם בכתובים.
 הוא (שם). השתא בכתובים
 ספר. אין לו סוף ואלו
 הספר מזהב שם ואלו
 ספר. אלה דברי הגז' ואלו
 ספר. ספרות בכתובים.
 דברים שיהי' כותבין ומספרין
 ויכתבו (שם) ואלו
 ואלו הם דברי בכתובים. אלה
 לו קצת לו מקום לספר
 ומעלה משתה עליו מן המסמך.

לא אִשָּׁר לַמִּקְנִיָּה. דְּשִׁיךְ בְּמִצְוֹת וְאִינוּ רִשְׁאֵי לַחֲבֹל בּוֹ וְאִם חָבֵל
 יוֹאֵל לַחֲרִית וְזָרָאֵךְ אֲזִינִים אֲלֻמָּה אִינוּ רִשְׁאֵי לַחֲבֹל בּוֹ: **סֵפֶר**. מִשְׁמַע
 קֶלֶךְ: וְכִכֵּב לֵה מַלְל מְקוֹס. מְדַלָּה כְּתֹב וּמִתֵּן סֵפֶר כְּרִימוֹת זִידָה:
 עֵי כְּתֹב בְּסֵפֶר. מִשְׁמַע יִכְמוֹד בְּקֶלֶךְ וְמוֹלִית לְמִימֹד דְּכִי רִבִּי מוֹכֵחַ
 לֵה דְרֹמִיָּה דְקֶלֶךְ הוּא דְרִבִּי: **שְׁפָא**
דְּכִסִּי סֵפֶר. קִין וְזֹ אֵלָה וְכֵתֵב סְפִירָה
 דְּכִרֵּי כְרִימוֹת וְעַל כֵּל מִה דְּכִעִי
 לַחֲבוֹל: וְכִכֵּב לֵה מִלֵּי עֲבָדֵי לֵיָּה.
 לְדִידְרוּ לֹא אִלְטֶעֱרִיךְ לְרִבּוֹת כֵּל דְּכִר
 שְׁהִי לֹא קֵבַע הַכְּמוֹד דְּכִר לְבַחֲמִי
 וּמוֹתֵן סֵפֶר כְּרִימוֹת שְׁמַעִיָּן: וְאִינוּ
מִסְגְּרָס בְּכֶסֶף. אִם אֲמַר לֵה הֵיךְ
 פְּרֻעוֹת וְהַתְּגַרְשִׁי לִי בֵּה: אִקְסֵי יִיֵּאֵר
 לְהוֹיָסֵי. דְּכִעִיב יִיֵּאֵר וְהִיֵּאֵר לֵאשׁ
 אֲחֵרִי: הוֹיָסֵי. קִירוֹשֵׁי שְׂמֹחֵב בֶּכֶן
 עֲמָה לְבַעַל: **מִסְפֵּר כְּרִימוֹת**. מְדַסְקֵן
 כְּרִימוֹת לְסֵפֶר: דְּכִר הַכּוֹרֵס. שֵׁלָה
 יֵאֵל עֵי מַלְאִי הַמִּקְשָׁר יִתֵּל אֵלָה
 יֵאֵל הַכּוֹרֵס וְהַמִּקְשָׁר יִתֵּל וְהַכּוֹרֵס יִתֵּל

תמונה הכרזה ותכנון ציבורי: נעלם
אין זה כריתות. שפיר כל ימים קדושים
10: מכתם כריתות. דמיא קדושת
ספר כרת: מכתם¹ וכתב ותמן שאינו
מחוסר קציה: ככתב על המכתב
כו. גמ' פירך הא אמרת אין סומכין:
גייר סמפוק. יכול לחזור ולמחוקו עד
העדים ולכותבו ועיביר תנאי שהיה
כו ולא מוכחא מילתא דאין עדים
נמי על המחק תמומים. וכן דיפתרא
אין מחק שלו ניכר ובגמ' מפרש מאי
דיפתרא: והכנסים מפשיירי. בגמ'²
מפרש לה: גמ' והוא ששייר סיפא
דקמיני שבר דאין ששייר מקום המורק
וכתבו לאחר תלישה: מורק. גלויס
של שטר מקום האים והאסא והאומן
ור' אלעזר היא. ממני דכעי כמינה
בגמ' דלדרי וכתב דקמיני אכתב
הגט ולא אחתמה עדים שרי אלעזר
היא דלמחר חתומה הגט אינה מן
המורה דלא מפני מיקון העולם
הילכך וכתב אכתב אכתב בגט קמי:
סמנו. שנינו. כסיפא דממני' תלשו
חממו ותמו לה כשר ואשעי' שנכתב
כולו במחבור דכי כמיני וכתב דקמי
החממו: עדים שהיא עיקר ור' מאיר
היא: דשקול לריש. לכוליה ערץ ואין
כאן מחוסר קציה ואין לחוש שמה
שבר התכם וימן לה החממה והוא
ליה קציה דלא מפסיד ליה לערץ:
דשקול

כשר דשקל ליה ויהיב ליה ניהלה על עלה של
כשר ורבא אמר פפסול אביי אמר כשר
דשקיל

"דומר ובה"ה מ"מ. ו"ח" וימנה וכתב כלל ספר פטר ואין ככלל
 א"ה הכי נמי אשכחן כפ"ק דקידושין (דף כ"א): מרעץ אין לו אלא מרעץ
 ויביאה כללוא בתרמו ובסוגיא דהסם מוכח דכלל ופטר וכלל קא דריש
 מייקורא מ"ה ספר דבר אלה מנ"ח כ"ו לאפוקי עלה ועללא ויניקסא ק"ה
 וקריב"ה אין ספר גדולי קרקע על שמאל כל חשיב כל ק"ד דאשוי דבר
 חכמים נקט כלל א' ענין הראוי לו דכפ' בכל מערבין (פירושין דף כ"ז):
 מקבל עוממה (וגידולו מן הארץ) (ואשוי אשוי): **בכריתיה** בכתרית.
 ובה מתקשרת ומלה לה ולל ואל ואלהתכרית: **ואינה** מתחברת בכפר.
 וכן דילמא ק"ה כמכסר ב' וימ"ח אשטרך ליהדיה מן ויכתב למטוין
 גלי ונקט לה לפי שהיא פשוטה וכן רגיל בכמה דומתיה: **שלא** חלבי
 ואם מוכר לא חשיב חו בית אביה כדמין כהנאשפין (גמרא דף מ"ז).
 ויש לומר דכלל יואלא חלזיו קרויה בית אביו ואפילו שמת כדכתיב
 ויח וכתב מ"ה אביה כדמכובי קרויה:

וְלִקְרֹאן (פס'): קאמר על רבנן דרבי אלעזר בן עזריה דכרת כריתות לא
 שי כרת כריתות לההיא דרשה דהתם ולא צעי למימר דלא דרשי כלל:
 ע"ז

ועל עצה של יית. דוקא עלה של זית וכיוצא בו דמתקיים דמתיא
במוספתא על עלה של זית וחרצו ודלעת וכל דכר שהוא של
יקימא כשר אבל עלה של כרשין וצללים ועלה ורדים ועלה ירקת
ויכל דבר שאינו של קיימא פסול: **רצא** זה שמחזור בתורה קציצה ביה
רבינו שמאל קיימא דכרובי בצבעי חיים ו
במחזור לקרקע שעוקר דבר מגידולו
משבי מחזור קליפה ומדע דבמחז
אופיעין אבוי ורבה כסכתבו על עלה
של פליג נקוד דרבה גור שמה יקטוס
נבלא כסאיו נקוד משמע אפי' יקטוס
בשר וכן פירש הרז רבי שמעיה
בפירושו ואם כתב נט בקלף גדול
ואח"כ חתכו לפי זה כשר ומעשה
היה בימי ה"ר יצחק דברי מהרש
ופסלו ומתקנו עליו גדולי דורו וזה"ל
פסול וכן ר"ת היה מחמיר מדקאמר

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

תוספות רי"ד

ועל הקורן של פה ובר
שכלמא ד' עבר א' אפשי
למקציה אלא קרן של פרה
הקציה והליבה (ומחבתה)
תקנה [לה] אמר רבא
וככתב נתן פי שאינו מחסר
אלא מחסר תניתה יצא
פי' שחמור כחבה קציה
תניתה: ר' יוסי הגלילי אומר
וכו' מיט' רד' ר' יוסי הגלילי
תנאי ספר אין לו אלא ספר
העל לרבות כל דבר חיל
וככתב מ' א"ר מ' חיל ספר
ספר שאין בו דות ח"ס
ויאמרו אולי אף כל שאין
בו דות ח"ס ואינו אוכל.
פי' אונתן בידה פסוק
היה' כלל ופרט ה' ורבנן
א' כתב בספר דקדמיות
השואה מדכתיב ספר
דברים ככלמא ארז דאמא
כ' א' כתב בספר הנה
ל' א' כתב בקלף ופית'
ל' פסוק ר' נמי מרבי
מסתכל לה דומיא דקלף
הוא ורבי השאח דאמא ספר
אין לה אלא וכתב ספר
כ' כחמור לקרקע כתבו על
החמור בלא וחתמו ותנא
לה כשר' ר' יהודה פסל
ר' שהנה חמור וחתמיה
כ' בתלוש ר' יהודה ב' בחיור
אמר אין כותבין לא על
החמור ואלא על
החמורא מנ' שהוא יכול
להוסיף וחתמיה כשחמור.
פי' אין כותבין כחמור
לקרקע שבוש רביע' וכתב
ותנא פי' שאינו מחסר אלא
כחב' ותניתה יצא מחסר
שחמור קציה והילכך א'
כתבין כחמורא פסול הוא.
כתבו על החמור וכו'
ופרקי והאמרי אין כותבין
וכו' פי' דמשפט שחמור
אין לו דבר חמורא וכו'.

גבי והגייר שלי משמע דדבר מועט לא חשיב מחסור קטילה: תלמי
אלה מה שפסוק יו"ל ונקח חור וכלל אצ"ג דלא מיידי אלא כולל ק
מנין לרבות החסר וכו' וילקחם כל דבר הניקב בין ולי מלא ומה
ומת בלאו חסר וכלל: מלה שפיר דבר שאין בו רוח חיים. לא צ"ע
ע"ג דפס' דקידושין (דף י"א.) גבי הענקת אמר' דאי כתיב לאן ה"א
בזה מצי' כמו ד' ש' צעלי חיים עצמו ועוד דהכל כפי מה שדומה
נקט פירו מפרי וגדילו קרקע ובסוכה (דף י"א.) מה חגיגה דבר שאינו
חיי ובס' לא כתיב אחד דרשנו ופסח לא לשמה מוחזקת אחרתה כנס
חיי דרשה לרנצאן לא ללגי נפקא ליה לשמה מתגשרת כנסתם חיים
חליה והפס' ממעט חליה מספר כורטה היינו דרשה דר' יוסי' הג
אבית אביר קעולם אין זה בריאות. מניח מה או חס' אתה אלא
קיום לביתם שאינו נכנס שדך נבאשית (דף י"א.) שני אלמנה בית אביר מוח

ורבי יוסי הגלילי מכרת ברייתו ב"ז. קשה לרצותו מס דפ"ה המג"ג
דרש"י ור' יוסי הגלילי הוא בכלל רבנן דהמס וש' לומר ללא ד

(א) אולי צ"ל דה"ל כלל ופרט וכלל ורבנן וכו'. ועי' בתוס' ד"ה חלמוד לומר: